

Przedmiotowy system oceniania z biologii i przyrody

Rok szkolny 2017/2018

Marek Smolarkiewicz

Przedmiotowy system oceniania (PSO) reguluje zasady i kryteria oceny postępów nauczania i aktywności młodzieży oraz określa sposób wglądu uczniów i ich rodziców do prac pisemnych.

Przyznawania ocen:

I. Prace pisemne, obejmujące większe partie materiału, zapowiedziane z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

1. Sprawdzian wiadomości – odpowiedzi opisowe

Kryteria:

- a) Wiadomości – ocenie podlega zakres wiedzy oraz ewentualnie popełniane błędy rzeczowe
 - b) Umiejętności – ocenie podlega zgodność odpowiedzi z pytaniem, właściwa selekcja materiału, logiczny tok wypowiedzi.
2. Test wyboru wielokrotnego – skala ocen taka, jak w teście zadań otwartych.
 3. Test zadań otwartych
Skala ocen prac pisemnych – zgodnie ze Statutem Szkoły:
98-100 % - celujący
90 – 97 % - bardzo dobry
75 – 89 % - dobry
55 – 74 % - dostateczny
45 – 54 % - dopuszczający
0 – 44 % - niedostateczny
 4. Ocena z pracy pisemnej jest **konieczną**, w rozumieniu Statutu Szkoły. Ponadto, każda praca pisemna musi być zaliczona. Uczeń, który był nieobecny na sprawdzianie lub otrzymał z niego ocenę niedostateczną, zgłasza gotowość jego ponownego napisania w ciągu tygodnia. Po chorobie trwającej dłużej niż dwa tygodnie termin uzupełnienia materiału może być uzgodniony indywidualnie, z inicjatywy ucznia lub rodzica. Oceny niedostateczne, pomimo ich poprawienia, są wliczane do średniej.
 5. Czas pisania pracy pisemnej może zajmować całą lekcję lub jej część. Szczególnie w klasach, w których przedmiot jest realizowany jedną godziną tygodniowo, prace pisemne mogą trwać 10 – 15 minut.
 6. Oceny są jawne. Zgodnie ze Statutem szkoły, uczniowie podczas lekcji lub w innym, wyznaczonym przez nauczyciela terminie, otrzymują poprawione sprawdziany do wglądu, po czym są one zbierane i przechowywane w szkole do końca roku szkolnego. Ewentualne pytania dotyczące sposobu ocenienia pracy uczeń sygnalizuje niezwłocznie, lecz rozpatrywane będą po lekcji. Zasady wglądu rodziców do prac pisemnych reguluje WSO. Nauczyciel udostępnia je w dniach zebrań, spotkań z rodzicami lub w inne dni, po uprzednim uzgodnieniu.
 7. Ocenę celującą uczeń może otrzymać tylko ze sprawdzianu wiadomości polegającym na udzielaniu odpowiedzi opisowych, jeżeli wykazał się szczególnie szerokim horyzontem myślowym, wiedzą i umiejętnością jej wykorzystania z

zakresu innych działów biologii niż obejmuje sprawdzian, innych przedmiotów przyrodniczych i nie popełnił żadnego błędu.

II. Odpowiedź ustna - kryteria

Pełna, samodzielna, bezbłędna odpowiedź, uczeń potrafi nawiązać rozmowę na omawiany temat, wykazuje rozległy horyzont myślowy	celujący
Pełna, samodzielna odpowiedź, uczeń potrafi nawiązać rozmowę na omawiany temat	bardzo dobry
Odpowiedź pełna, samodzielna, uczeń potrafi odpowiedzieć na proste, dodatkowe pytania	dobry
Odpowiedź niepełna, ale z pomocą nauczyciela uczeń wyjaśnia brakujące zagadnienia .	dostateczny
Uczeń samodzielnie nie potrafi wyjaśnić tematu, lecz poprawnie odpowiada na proste pytania zadane przez nauczyciela	dopuszczający

III. Kartkówka z zakresu trzech ostatnich tematów, pisana przez całą klasę lub wybranych uczniów; kryteria oceniania i skala ocen jak w punkcie I. Kartkówki, z których oceny są wpisywane do dziennika kolorem czarnym, mają taką rangę, jak oceny z odpowiedzi i nie wymagają ewentualnego poprawiania. Dla kartkówek, z których oceny są wpisywane do dziennika kolorem czerwonym, mają zastosowanie zapisy punktu I.4.

W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wprowadzić semestralny limit „nieprzygotowań” ucznia.

IV. W klasach, w których biologia jest realizowana w zakresie rozszerzonym, odpowiedź ustna i kartkówka obejmuje także materiał przerobiony wcześniej, którego powtórzenie zostało przez nauczyciela zalecane.

V. Aktywność na lekcji; aktywne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych jest obowiązkiem ucznia, dlatego stosowane są tylko oceny skrajne, gdy ich zastosowanie jest szczególnie uzasadnione:

1. Uczeń wielokrotnie i trafnie odpowiada na drobne pytania podczas lekcji, sprawnie wykonuje ćwiczenia i postawione zadania **bardzo dobry**
2. Jednorazowe przejawy aktywności, świadczące o wyraźnym zainteresowaniu lekcją, mogą być nagradzane „+”. Dwa zapisy „+” są równoznaczna z oceną częściową **bardzo dobry** za aktywność.
3. Uczeń ostentacyjnie nie uważa na lekcji, nie prowadzi notatki, nie ma podręcznika (minimum 1 egzemplarz na dwie osoby)**niedostateczny**

VI. Udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

1. Za udział (wykonanie pracy) – ocena bardzo dobra lub celująca, tak jak za aktywność.
2. Za zajęcie czołowej lokaty, tak jak za aktywność – ocena celująca.

VII. Prezentacja w nauczaniu biologii przygotowana w formie elektronicznej i przedstawiona przez ucznia, jest formą oceny przeznaczoną dla uczniów, którzy aspirują do oceny semestralnej lub rocznej bardzo dobrej lub celującej, a jednocześnie z ich ocen częściowych wynika ocena przynajmniej dobra. Termin jej przedstawienia jest uzgadniany z nauczycielem przynajmniej miesiąc przed dniem ostatecznego wystawienia ocen semestralnych lub rocznych. Tematyka prezentacji jest zbliżona do treści programowych, lecz jej zakres musi znacząco wybiegać poza wiedzę obowiązkową.

VIII. Prezentacja w nauczaniu przyrody przygotowana w formie elektronicznej i przedstawiona przez ucznia indywidualnie, jedynie w uzasadnionych przypadkach przez zespół 2-3 uczniów. Uzyskana ocena jest **konieczną**, lecz w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się uzyskanie jednej takiej oceny w ciągu roku szkolnego. Jej przedstawienie odbywa się podczas lekcji.

Kryteria oceny wynikają ze szczegółowych celów kształcenia i wychowania zawartych w programie nauczania przedmiotu Przyroda: wyczerpujące ujęcia zagadnienia, logiczny układ slajdów, racjonalny, oryginalny i pomysłowy dobór ich treści, krytyczna ocena informacji zaczerpniętych z różnych źródeł, powiązanie informacji pochodzących z różnych nauk przyrodniczych, logiczna argumentacja i zajęcie własnego stanowiska, przedstawienie problemu w sposób ułatwiający dyskusję ze słuchaczami, inicjowanie dyskusji, zaproponowanie zwięzłej notatki do zeszytu, w przypadku prezentacji grupowych właściwa współpraca pomiędzy prelegentami.

IX. Liczba ocen w semestrze – trzy lub więcej. W klasach, w których przedmiot jest realizowany **jedną godziną** tygodniowo, w uzasadnionych przypadkach mogą wystarczyć dwie oceny w ciągu semestru.

X. Zeszyt Uczeń ma obowiązek samodzielnego prowadzenia zeszytu. Sporządzanie notatki podczas lekcji jest obowiązkowe, jest świadectwem aktywności ucznia. **W klasach, w których biologia jest realizowana w zakresie rozszerzonym** ocenie podlega także zamieszczenie w zeszycie i właściwe wykorzystanie materiałów dodatkowych, dostarczanych przez nauczyciela (zwłaszcza ksero dodatkowych ilustracji i schematów). Zeszyt może podlegać ocenie pod względem kompletności notatek i materiałów oraz w sytuacji określonej w punkcie III.3.

XI. Wykonywanie drobnych zadań domowych w zeszycie jest obowiązkiem ucznia i fakt ich wykonania nie podlega oddzielnej ocenie. Brak zadania domowego może być oceniony **niedostatecznie**.

XII. Wykonywanie bardziej obszernych zadań domowych, wykonywanych w innej formie niż zapis w zeszycie, może być przedmiotem oceny o randze takiej, jak ocena za odpowiedź.

XIII. Nauczyciel uzgadnia z uczniem ocenę semestralną i roczną lub może zdecydować o ich wystawieniu oceny na podstawie średniej ważonej ocen częściowych, przyjmując w zakresie ocen 1-6:

- Sprawdzian, waga 4

- Kartkówka zapowiedziana, prezentacja z biologii - waga 2, z przyrody waga 4
- Odpowiedź ustna lub pisemna, kartkówka niezapowiedziana waga 1, **w klasach, w których biologia jest realizowana w zakresie rozszerzonym waga 2**
- aktywność waga 1

XIV. Wystawianie ocen semestralnych i rocznych.

- 1) Oceny semestralne i roczne wystawiane są na podstawie średniej ocen częściowych, które uczeń uzyska w ciągu semestru, z uwzględnieniem ich wag.
- 2) Przy ich ustalaniu obowiązują progi procentowe:
Celujący – 5,1 do 6.

Bardzo dobry – od 90 %, średnia ocen od 4,5 do 5,0. (statut 90%)

Dobry – od 75 %, średnia ocen od 3,75 do 4,49 (statut 75%)

Dostateczny – średnia ocen 2,75 do 3,74 (statut 55%)

Dopuszczający – średnia ocen od 2,25 do 2,74. (statut 45%)

Niedostateczny – średnia ocen poniżej 2,25.

- 3) W uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń w ciągu semestru systematycznie nadrabiał zaległości i poprawiał częściowe oceny niedostateczne, nauczyciel może wystawić roczną ocenę **dopuszczającą** przy średniej ocen częściowych niższej niż 2, ale przekraczającej 1,5.
- 4) W drugim semestrze, przy wystawianiu ocen rocznych, ocena za I semestr liczy się do średniej jak ocena częściowa z wagą 4.

XV. Sposób informowania o postępach w nauce lub ich braku – uczniowie i ich rodzice powinni śledzić oceny w dzienniku elektronicznym. W przypadku drastycznego braku postępów nauczyciel może sygnalizować rodzicom problem za pomocą komunikatora lub za pośrednictwem wychowawcy klasy.

XVI. Weryfikacja oceny semestralnej lub rocznej może zostać dokonana na wniosek, w trybie zgodnym ze Statutem Szkoły oraz aktualnymi przepisami prawa. Zagadnienia do egzaminu przedstawia nauczyciel, obejmują one treści przerabiane w ciągu całego roku szkolnego. W sprawach nieuregulowanych Statutem ani innymi przepisami zastosowanie mają zasady dokonywania oceny zawarte w niniejszym PSO.

XVII. Ustalenia końcowe – PSO jest ustalany indywidualnie przez nauczyciela, przedstawiany wyjaśniany uczniom na początku roku szkolnego.

Marek Smolarkiewicz